

KEMENESVÍDÉK

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCEZELL és VIDÉKE”)

Hog jelenik minden vasárnap.

(„KISCEZELL és VIDÉKE”)

Előfizetési ár:
8 kor. | Negyedévre 3 kor. —
4 kor. | Évesre csak 20
és jegyzetnek egy evre 8 kor., halvtára 8 kor.
Kor. és
számlázás: szedem és

Laptulajdonos és kiadó szerkesztő:
Musa Gyula

...kereskedés és kiadóhivatal:
Callidomik, Duménil-utca, Gombás ház —
felveve a kiadóhivatal és érv. Sigmund István
könyvkereskedés

Ázsia.

A világháború vérvivara ime kiterjedt Ázsiára is. Mikor a Japán megmozdult, nem vehettük ezt annak, hogy Ázsia a maga misztikus és kifürkészhetetlen nagyságával és hatalmával megmozdult Japán civilizáltságában már elvált, a valóban öserejű Ázsiától. Az európai lehellet megérintette, az európai perfidia és önzés már beférkőzött az egyszerű, naivan finom japáni lélekbe, Japán már nem Ázsia.

Mert mikor Ázsiáról beszélünk, legendák, mondák, régék világa kezd mozogni lelki szemünk előtt. Ázsia az emberiség bölcsője, Ázsiából jött, minden jó, szép, bölcs dolog, a mi a mai kultúrát teszi, Ázsia a miszticizmus, a zárkózottság honahonnet sohasem tudjuk, mi kerekedik, mi kerekedhetik.

Es most, mikor már negyedik hónapja tart ez a vad tusa, Ázsia egyszerre lelényez magáról a köldökét néző szimbolikus fakir nyugalmát és hatalmas egekig szegő szavával beleszólt a világháború koncertjébe.

A török-orosz háború, a világháborúnak ez a legujabb fázisa, Ázsia megmozdulását jelenti. Törökországot a Balkán háború részben kisorsította Európából és majdnem tisztán ázsiai hatalommá tette.

Európában úgy tekintették Törökországot európai területének csökkenését, mintha Törökországot ázsiai hatalommá

dekradálták volna. Most ebben a háborúban fog kitűnni, hogy ez nem volt dekradálás, sőt ez növelte meg és fektette egyedül helyes alapokra Törökország nagyhatalmi létét Törökországnak, mint a Boszporusz és a Dardanellák örök és mint kisázsiai hatalomnak, nagy világörtenelmi szerepe van E szerep első jelentetét Törökország most játéza le.

Es most, mikor Törökországgal Ázsiát ad először élelivel magáról. most mikor Perzsia és Afganisztán is megmozdul, most-gondoljunk mi, magyarok is, magunkra. Abban a nagy emberrengésben, amelynek Európa a neve, mi itt állunk rokonok, mondhatnók barátok nélkül. Elhagyott, egyedülálló nemzet voltunk, a mely csak önközbe volt sok egymással viaskodni akaró érdeknek és szenvednek. Volt-

kik Ázsiába mentek, rokonainkat, testvéreinket keresték, hogy ne álljunk ilyen egyedül és társatlanul ebben a nagy, hemzsegő világban. Minden hiábavaló volt. Azoknak, a kikben rokonainkat keresték tudásaink, nyelve régen elkorcsult, felismerhetetlenné vált és az utóbbi években már teljesen lemondunk arról, hogy a fajtestvéreinket megkeressük, feltaláljuk.

Es következtet a nagy végtélet napja. A közös érdek és a közös gyűlölet uralkodott mindenben, azövetkeztek egymással azok, a kiknek minden érzése, minden gondolata ellentétes volt egymással, de a

közös gyűlölet összeforrasztotta őket és ellenünk törtek. Reánk, magyarokra is, ránt fordult a háború, és mi álltuk a tüzet.

Es a mikor így álltunk szemben a kétfelelő támadó ellenséggel, egyszerre megszólalt távoli nemzetek lelkében Ázsia szava. Azé az Ázsiáé, a mely a mi bölcsőnk is volt. Kiderült, hogy hol találunk rokonságot, rokonrészt, kiderült, hogy a szülőföldről szóló legenda, a szülőföld nagy erejében való hit nemcsak egyes emberre áll, hanem áll egész nemzetekre is. Nem mondhatjuk, hogy ez az új alakulás, a törököknek a háborúba való beavatkozása diplomáciai siker, nem, ez a vér szava, Ázsia szava, ez a mi sikerünk, a miénk, magyaroké, a kik végre tudtunk rokonainkat.

...szavunk, komoly és meglegedetten vettünk tudomást arról, hogy az őshaza nem hagyott el bennünket, messze a gránícson pedig, ahol ropognak a fegyverek és döbögnek az ágyuk, biztosan mennydörgő éjjennel, egekét rászó hurrával fogadtak sokak ezer magyar fiú Ázsia üzenetét és tisztelesen megerősödvé pusztítják az ősi ellenséget.

Segítük a hadbavonultak házonmaradt családjait.

Falmusz Trójesz!

Sallából kilört a székely megrakáság.
— Nohát, ha nem tudják — mondotta — székely hársám, majd én megmondom nekik és ha minden megérnek akár oda is vezetem azokat az élehetetlenséket.

De ezzel csak olajat öntött a szinésznek kizsálasztására. Durván, kiméledlenül gúnyolódtak vele. Ilyeneket kérdestek tőle:

— Aztan mond csak, most melyik jászai székelybörzsébe tartozik az a Trója? Nem tudod, ki a vicelapja? Milyen követjük van, hálpárti vagy jobbparti?

— Hórhörögés, ugyanevessétszárak kómkizus, kékemellen orrhengon eneket mondotta:

— Kár hogy nem hostál valami bizonyágot, hanem a trójai falónak az egyik patkóját. Mindjárt másképp állna az igazsága.

Mikor Salla látta, hogy a kolléga urak a Senta igazmondást gúnyol, lelényezéssel monortíjak, egyszerre süket lett. Ugy tett, mint a ki nem hall, azt, hogy mennyi pénst szerzett és miképp szerzették meg tőle, őt sem mondotta. Minek hiánja a kárörvendésést? Különbem sem hiáné az egyikem.

De a konstantinápolyi nagykövetséget pontosan értesítette minden lakóválostatásáról. Es nem csak a nagykövetségre. Egy napon ugyanis asszandák jött a miniszter és Salla Dávidot citálta a meggyőzők elé.

A meggyőzők nyájasan felszólította Salla Dávidot, hogy igazolja magát, vajjon csakugyan ő

az a Salla Dávid-e, ki Törökországban mint emigráns-turkizkodott és a kit Konstantinápolyban kiraboltak? A praktikus személy kémsen terítette, certifikációt és miniatúrákat bemutatva, nyugtákat és ellennyugtákat irattak vele alá, aztán pedig négyezernek forintot oltastak le kinos gondtal az asztalra.

Es a pénst az őné — mondotta a meggyőzők — a konstantinápolyi nagykövetség küldte hozzámm kázbizottság eljárából. Parancsolja mebréválni.

A nagykövetség ur ő excellenciája azt is tudatja az úrúrnak, hogy a rablók közül hármat felkaszagtattak.

— Hármat? — kérdeste Salla kinné ütközve.

— Annyit.

A székely a füle tövét vakarta.

— Hm — mondotta — kinné sokallom.

— Miért?

— Mert engem csak kettő rabolt ki... Nem tudom, hogy hol vettek a harmadikat. Egyébként lelkük rajta...

Salla Dávid talán soha életében egy szót sem szolt volna, hogy pénst kapott és honnan, ha az egyik kancellista, ki a primadonnának el nem árulja a titkot Mikor a szinészek megtudták, egyszerre úgy körüldöngözték, mint a darassak az érett szőlőt.

— Hát honnan jött az a sok pénst. Dávidkám? — kérdeste a direktor mézédos mosollyal.

— Trójából — válaszolta Dávid röviden.

— Trójából?! Nono... Astán ki

— Az Áron bátyám az isten tartsa meg!
— Mát mit csinál a te Áron bátyád Trójában, hogy annyi pénst van?

— A ravasz székely egy okoskodott: ha ő most akármilyen büszkeséggel mond, azt feltétlenül elhiszik neki, mintha egy marék se hittek, mikor igazat beszél. Nekilendült tehát amaggy bakakérdésem.

— Jó sejtje van annak — mondta — trójai régiséggyűjtemény kerestetik... Az Áron Mikonala voltam, épp akkor adta el Akhilleon szar kantyuját ősszer tallérért egy bolond Angliának, bolont ő, már mint az Áron bátyám, egy forint husz krajcárért vette tucattját. Ulisszes pápa-memlékért még többet kapott, pedig úggy se volt benne. Meg is esedte marék sepen, első világháború Trója véremében. Most küldött néhány ezer forintot, hogy legyen egy kis költőpénsem. Azt felelte a leveleiben, hogy ha elfogy, csak írjak, ámde az a néhány ezer forint elirtat nálam jó egy darabig.

ha az egykori gúnyolódók, a rosszmájú szinészek, megpulva, áhítattal hallgatták a szemenevedett hazugságokat.

As a nagy csomó bankó, mit Salla hanyagul rakott egyik szobából a masztiba, ellenállhatatlan, szuggesztív erővel ruházta fel minden esztavát. Képszoletükben megleveledett, restaurálódott a régi Trója menés kincseivel, márvány-palotáival és szinte látni véltek a nagy empor mot nyüzsgő népével, mit valami csodás toboz, melyet a színpadon görögül beszél megvilágítanak. Heteken, hónapokon át nem beszéltek másról, mint az újkori Trójáról, a tisztelegyes Eldoradóról, hol ősszer tallérát sz

H I R E K

Kis lepke halálára.

Egy fehér kis lepke neastelenül röpül Tarka szép virágok illatára körül. Gyönyörű szárnyain a nap is megpihen A fák zöld lombjain meg szálló sem lebbesz.

Irigykedve nézik, a sok virág között Mint bókolnak neki, a róza nagy kőssőnát Kacéran továbbán, ismét visszarápúl. A csabos bókolnak úgy kacag, úgy örül.

Végre meg is tetezett egy vörös rózsátó, Amelyen egy rut pók selyemszálatát eső. A többi virágok intenek feléje: Vigyázz mert gyilkos tört szurnak szive

Ast hitte a lepke, irigykednek rája Mert tetazik neki a virágok királya. Leszállt szép kecsesen, harmatcseppeben fürdőz, A rut pók nagy gyorsan sűrű hálót

Átfonta derekát a fehér lepkének, Gyönyörködő mámor érzett-rút lalkában. A kacér kis lepke védekezett menten, Hej! de már nagyon is hiába volt

Hőfehér szárnyai lehulltak szegelten, Kicsi szive vérezett halálós sebekben. A tarka virágok úgy kacagtak rajta, Mért kellett éppen a virágok királya?

Egy árva csalogány kis csőrébe vette, Zöld pázsitos réten ravatalra tette, Asott neki egy sirt, kipárnázta puhán És sirt keservesen saját árva során.

Hochbiger

Kinevezés. Az igazságügyminiszter az 1915. évre a szombathelyi esküdtszék elnökövé Halasi Viktor, helyettes elnökévé Csupor Sándor dr. törvényészi bírákát nevezte ki.

Hadiükösön jegyzés. A hadiükösönben való jegyzés. Csellőmölködön is igen szépen folyik a két pontintézetnél, már ma megállapították, hogy a hadiükösönben jegyzés tekintélyes összegre fog számlálni nálunk. Eddig nagyobb jegyzéseket tettek: Kemenesaljai Közgazd. Hitelban 50 ezer korona, Kemenesaljai Takarékpénztár 80 ezer K Csellőmölködön mezőváros 20 ezer korona.

Fényes eredmény. A hétfői sárvári népfelkelő bemutató szemlén Csellőmölködön 117 állítás köteles jelentkezett. Ebből besoroztatott 93 tehát közel 80 százalék.

Kihaltatott huszárfőhadnagy. Hertelendy Miklós, a 10. huszárezred főhadnagya, vármegyénk szülötte, az orosz hadirendn kitüntette magát hátszies magatartásával. Ugyanis, a midőn az oroszok roharrá veszélyelték, észrevette, hogy az orosz huszársájk fedezetére rendelt tüzérőveget támadták. Hertelendy zászával kivált az orosz és orosz harc után elfogtak száz orosz és megmentették a megtámadott tüzérőveget. E hátszies cselekedetért Hertelendy Miklósnak a király az arany érdemkeresztet a hadiükömmel adományozta.

Galicinai menekültek. Az éssaki hadvőtöseg Galiciában néhány város és községet téglai okokból kitörtött. A polgári lakosság része Vas és Veszprémmegye területén nyaral elhelyezést. Csellőmölködön is nagyobb számú menekült érkezett a héten, nagyrészt vasutasok a leMBER—krakói és stanislaui vonalról, a kik családjukkal együtt érkeztek. A vasutasok egy részét már szolgálatteleire Grábsba hívták be. Az itt maradtak egy része a vasuti rendezőpályánálvar epuleteiben nyaral elhelyezést, míg egy része a városban vett fel lakást.

Népfelkelők sorozása. A népfelkelők sorozása Vasvármegye területén is javában folyik, az eredmény kielégítő. Sárváron a sorozásom. Csellőmölködön, Jánosvárs, és Oalfyasszonyfa községekből 800-an álltak a sorozó-bizottság elé s 167 népfelkelőt találtak katonának valónak. Ezeket ötven százalekon fölül vették be a népfelkelők közül.

Ellen a drágaság ellen.

A háboru nyomában járó bajok között leg nagyobb, mert legsúlyosabb körben legtöbb embert sújt: a megélhetést veszélyeztető drágaság. Minél hosszabb tart a háboru, annál ijeszteőbb a drágaság vesszedeleme.

Ma még csak a negyedik hónapjában vagyunk a háborunak, máris oly magasak az élelmiszerek árai, hogy csakis remegéssel nézhetünk a től a még inkább a tavasz bekövetkezése elé. Mert az árak addig bizonyosan fokozódni fognak csak a jó isten a megmondhatója: mire lehetünk alkalmatlva a tavaszra!

Vagy talán es csupán üres rémlátás? Avagy mesterséges ijeszte a szegényebbeknek?

Ikorántem! A tények hideg mérlegelése s a jósan logika viss bennünket ilyen sötét következtetésre. Bár ne kellene ennyire feketén látnunk!

Ki hallott valaha ősidőn 43 koronás busa és 32 koronás rózsákról? Pedig ma ezeken is túl vagyunk! Hogy a liest ára is megfelelően emelkedik, helyesebben: szökik fölfelé, az magától értetődik: S hogy a hus- és egyéb élelmicikk-árak szinte versenyt tartanak a gabonával és liszettel, az csak természetes. Vagyis az áremelkedésben megvan a harmónia, a szegényebbeknek bőrére!

As a legfájdalmasabb, hogy a mit annyi százan és ezren érzének napról-napra súlyosabban, az ellon voltaképpen semmit sem tesznek semmi orvoságot sem keresnek.

Csak beteges sópáncodást hall az ember mosuntalan: Tegyen az állam! Lépien közbe a hatóság! Szabályozzák az árakat! Ellenőrizzék a termelőket és eladókat!

As-a baj, hogy mi mindent csak az államtól, a hatóságától várunk. Ezek nélkül szegény leni való gyakorlatlanságunkban akár éhen veszhetünk. Önmagunk segíteni dehog próbálunk, dehog merészkedünk!

Szeretném én látni, hogy — ha azok a termelők és eladók akár öszebessélve, akár halgatagon meg tudnak egyezni az árak emelésében: mi vevők nem tudnánk meggyezni ugyanazoknak lezorításában! Elvégre nem egyedül az eladón, hanem — mint szoktuk mondani — „kettőn áll a vásár”: a vevőnek is van szava abban, mennyit adhat, mennyit akar adni.

egy félocska, rosszda sarkantvénrt, a mit az ember ithon fel se szedne az utcán.

— Milyen bérletet lehetne ott csinálni! — sóhajtottá az igazgató révedezve.

Ekkor történt, hogy új színész vetődött társulatához, ki még semmit sem tudott arról, hogy Salla nagy pénst kapott. De azt hallotta, hogy assal dicsekedett, hogy megjárta Tróját.

— Hát Salla úcsám — kérdezte foghegyről — hellom, hogy „fuiimus Trojeaz”? Hehehe!

Ketten-hárman rípkodtak rá egyszerre: — De voltunk ám, a kutyafáját, még pénst is hoztunk onnan.

A hárborgas, ugynevezett aszrás kómikus Sallához fordult:

— Adjál csak, Dávid pajtás, egy forinton abból a trojai csomoból, hadd-hozzak egy kiviágott dohányt!

Salla Dávid előszedte a nagy bankócsomagot, kiszedett belőle egy papirosforintot és odaadta a hárborgasnak. Az pedig a jövevény orra alá tartotta:

— No, ugy-e hogy „fuiimus Trojeaz” eb-adta!

Az újonnan érkezett bámulva csóválta a fejét:

— Mi a ménkö — kérdezte káprászó szemmel — hat csakugyan létezik még Trója?

Dejaj, a literatus színész rosszalólag csóválta a fejét és istolamasteri fedéssel szállott rá:

— Kijye, ejnye barátocskám, hát azt sem tudod? Talán bizony a csarizsa táltól kerültil a szinessesthes. Realtem a dolgot.

Es a snészszerk nagyon lenéztek a tudatlan ember

(Vege.)

Sajnos, nálunk ma jóformán teljesen az eladókön áll a vásár. Nekik kedves a háboru. Annait kérnek, a meonyit akarják. A fogyasztók vert had módjára kénytelenek átadni nekik utolsó zarasukat. Hol itt az igazság? Hol az arány? Hol a méltányosság?

Gyárosoknak, kereskedőknek, östermelőknek lehet kartellbe lépniük szabott árak biztosítására: a fogyasztóknak ugyanigy nem lehetne tömörül-niök engedmények kicsikarására?

Persze ehhez szülkéség volna, hogy a fogyasztó intelligensebb osztályokban az egymásra utaltság komoly átérvésével minél gyorsabban összetartás legyen, a mint es a művelt államokban meg is van. Mi nem dicsekedhetünk vele. Sőt alig van ország, melyben az iskolázott elemek közt oly lazák volnának a társadalmi kapcsolatok, mint nálunk. A karát természetesen főképpen ilyenkor látjuk, mikor egységesen kellene harcolni gyomrunkért. Persze, hogy nem tudunk magunk segíteni magunkon, mikor egyszív, egy-akaratt helyett oldott kéve vagyunk!

Tehetetlenségünk isten csapásaszerü betetözése, hogy termelőink nagy része annyira műveletlen, földhöz tapadtan öző és igazságérzés nélkül való, hogy a vevőben nem képes felebarátját és honfiarsát látni, hanem csupán oly idegen alant, a kit akkor aszilyoznak ki, mikor kezellgyébe esik. Mit neki a háboru? Mit neki más nyomorúsága? Csak a maga bendője és érzénye teljék, az „urak” miatta éhen vesztetnek!

Vizonyaink úgy kezdenek alakulni, hogy elketlen falusi termelőinknek hamar meglehet ebbeli gyönyörűségük. De magunk lessünk okai. Miért nem szervezkedünk?

A kormányra és a hatóságrá ugylátsszik e tekintetben nem számíthatunk. A kürosnésgnek kell e lelketlen élelmiszeresorsora ellen felvenni a harcot.

Hölgyek figyelmébe.

Zsigyöngye

esoda hatáson, kizillog készített, teljesen arlatmatlan arcej, Eltávolít az arcról mindenemü tisztálanságot, kiütéseket, pattanásokat stb. Üdén, frissen tartja az arcot, hőfehér varázsolja a bőrt. Erősíti a szemeket. A Zala Gyöngye arcej aszabadalmarva van, számos küszög és állmasoró levéllel kiütésitve. Ara egy nagyobb vevőnek barmely postára bérmentes küldésnel utánvat mellett 3 K. Kapható egyedül a kómszódnál

Ürv. Enikővel Pálnesni Mezeses (Cakergár) Nemplom m.

Advertisement for Bersen featuring the text 'AZ ÚJ Bersen minden vasárnapi estén' and an illustration of a group of people playing cards. Below the illustration is the text 'BERSENI PÁLYA BUDAPEST VI'.

— **Vannay Kólos szellemiállása.** Magyarországra volt hercegprímás, az áldott lelkű főpap, Vannay Kólos bitoros, most ilte meg a nyolc vannaegydik névnapját csendes visszavonultságban. Ezt az alkalmat régi barátai és ragaszkodó tisztelői a földi hatalommal elvált agg főpásztor csendes ünneplésére használták fel. Nagy számmal keresték fel balatonfüredi tiszkházánkat az egyházi előkelőségek és igen sokan írásban juttatták el hosszú szerencsekívánataikat. Az agg egyházejedelmeket nagyon megörvendestelte a szeretetnek és az őszinte megnyilatkozása.

— **A vasl nők adományai.** A Vörös Kereszt központi irodájának dr. Bekassy Istvánnal vezetése alatt működő hadsegélyező osztálya pénteken küldött az Országos Hadsegélyező irodának 250 drb. hóseprát, 250 drb. hasmelegítőt, 258 pár érmelegítőt 50 pár flanel lábtakarót és 80 pár térdmelegítőt.

— **Észi halál.** Ifj. Rösler Károly gazdasági akadémiai tanár tart hadnagy, az oroszok elleni harcokban főtiszt halált és a harcokban elte metretett. Halálát szülői Rösler Károly a vas megyei gazd, egyetl igazgatótitkára és neje, sógora Horváth György dr. és nejejn kívül kiter jedt rokonság gyászolja.

— **A sebesült és beteg katonák helyőrségi raportja Kell jelentkezniük.** A hadügyminiszterium által kiadott parancs szerint a tiszték és tisztjelöltek (katonai tisztviselő és tisztjelöltek), tehatat nélkül arra, hogy milyen csapat teuthez tartoznak, ha a harc színteréről, mint sebesültek vagy betegek, akár helyőrségi, akár tartalékkórházban, akár civilkórházban, akár magánházaiban kezelhetnek vagy mint gyógyulók, vagy mint könnyű betegek szabadságon vannak, vagy a tartalékcsoportoknál szolgálatot teljesítenek, tartoznak november hó 20. és 25. ike között délelőlt 9 órakor tartózkodási helyük helyőrségi parancsnokságánál, a vagy tartózkodási helyükhöz legközelebb eső helyőrségi parancsnokságánál gen főtiszt és sűrűbb parancsot az osztály végett személyesen jelentkezni. Azok a hadvidékiak, kiknek állapota a személyes jelentkezést kizárja, tartoznak est katonasorvosi bizonyítvány kíséretében írásban, vagy pedig közvetítő személy útján jelenteni.

— **Léví Salkútról.** Nehrer József szombathelyi cserpezes-mester is bevonult csapatához a háború kezdetén. Sokáig nem jött hír tőle, sőt egyesek már halálhíret is keltezték, nagy szomorúságot okozva hozzátartozóinak. A napokban aztán levelet irt német szöveggel Szibéria Novonikolajevszk városából. A levél még október 7-iki keltezéssel van ellátva s azt írja benne, hogy hadifogoly és az oroszok nagyon jól bánnak vele és majd a háború után visszajön közénk.

— **Ügyvédek mini községi jegyzői.** A hadi állapot folytán az országban sok község jegyző nélkül maradt. A községi jegyzők hiánya folytán sok fontos közigazgatási érdek szenved. Arva Lajos Zalavármegye alispánja praktikus módját találta annak, hogy a háború időtartama alatt jegyzői teendők zavartalan ellátását biztosítsa. Minthogy az ügyvédi oklevél a jegyzői teendők elvégzésére jogosít, Zalavármegye alispánja átírásban fordult a budapesti ügyvédi kamarához, hogy közölje a kamara azon tagjainak nevét, kik a hadvonnul községi jegyzők helyettesítésére vállalkoznak.

— **Aranyat vásárolt.** A szombathelyi kongresszus a községi képviselőtestülete az Augustus aleplank elküldötte egyik díszes tóra esztét fel szerelését, hogy ennek értékével is megvesse anyagi áldozataikat a sebesültekért, a hadvonnulokért és azok családjaért. Egyben elhatárota, hogy a felszerelést vasból utánozotlan elkészíteti a mostani háborús idők és a hitközség áldozatkésztségének örök emlékére.

— **Beteg katonai lovak.** A héten 26 beteg katonai lovat szállítottak Csillóműltre az északi harctérről ápolás végett. A lovakat a szállítók állatállásban helyezték el nagyrésben és egyénisényt magánházaiknál.

— **A tábori eseménylegialom korlátozása.** A posta és távirdevésirigazgatóság a 188. sz. tábori postához a magánösszevétel megsejtintette, úgy, hogy további intézkedésig most már csak a 11. és az 51. sz. tábori postákhoz lehet magánösszevétel küldeni.

— **Kerékek a fényképező gép előtt.** A múlt héten tudvalevőleg a németek nagy csapat kosárkat fogtak el, a kikat azonnal tovább szállították a német birodalom belsejébe. Magától értetődik, hogy a kosárakat emberrel kát érdekesnél-érdekesebb típusok kadtak, különösen az urali nagyvonalú kosárkat voltak ki marcona, szinte félvad külsejűekkel és így nem lehetett caodalkozni azon, ha a németek ezeket a kosárkatoporkokat a nagyközönség számára fényképekben akarták megörökíteni. Mikor tehát az urali kosárkaszállítvány estefelől a legközelebbi német városba érkezett, a foglyaszállítvány parancsnoka elküldött a legközelebbi fényképezőért, de csakhamar megérkezett titokzatos masinájával. A kosárkat felkötés csoportba állították, mire felbukkant előttük a fényképező a fekete postatóval letakart géppel. Barmily elszánt, félvad emberek is az urali kosárkat, az előlük ismeretlen, letakart, állványra helyezett gép, mégis megremegett őket. A fényképező fejével a gép takarója alá bujt, ide-oda mozgatta a gépet, majd kihústa fejét a fekete postató alól, jobbkézbe vette a leucosenagyító gummilabdát, a foglyaszállítvány parancsnok hársány hangon „vigyas!”-t kiáltott, a fényképező most már — mivel esto volt, — balkezevel hirtelen magneziumodronyot gyújtott fel. Mútha villámcsapás érte volna a kosárkat, egyszerre elvagdódiak és majdnem állati hangon üvöltözték:

— **Kegyelem! Kegyelem!**

OF ugyanis a fényképezőgépet feyvernek nésték és szentül meg voltak győződve, hogy most agyonlörök őket. Nagy nehezen, sok próbálkozás után végre sikerült a felvételt, de a képen az egybékét odsett és igralmat nem ismerő kosárkat olyan siralmas arccal jelentek meg, mint valami anyámasszony katonái.

— **A képviselőház ülése.** A háborús viszonyok miatt szünetelő képviseletét, a hó 25-ére aszerdára hívták össze; pár napig ülésedik csak a képviseletház, Ofalége a képviseletház ülésésének idejére a ház hadvonnul tagjai számára szabadságot engedélyezett.

— **Kévszáz évvel.** Az ország nem egy vidéken lehet hallani kisgazdák ajkairól, hogy nem vetnek az ellenségnek. Ez mindenesetre egy olyan kishitűség, a melynek kárát egyrészt a gazda, de az egész ország is látni fogja. Ilyen kishitűnek lenni semmi okunk sincs, hadseregünk fényesen megállja helyét és ha eddig nem is foglalt el az ellenségtől nagy területeket, de rettenetesen farszította és pusztította azt s rövidesen el fog jönni az idő, a mikor ellenséges területen győzelmesen fog előre haladni. Az azonban teljeséggel ki van sárva, hogy az ellenséget ide beeresse, ennek következtében lehalatlanság az, hogy az állatok most öszszel elvetett buzát jővő nyáron más arassa le mint a ki elvetette. Miután pedig ezidei termésünk gyenge volt, késleltünk jővő aratásig teljesen kifogynak s így bizonyos, hogy a buzának ára jővőre is magas lesz s akkor bánja meg az a ki most nem vetett elengedő. Még nem késő. Mindenképpen legalább annyit vessen, mint a mennyit szokott vetni rendszeresen, s ha előzőleg nem tudta talaját megrágyálni, sárja felül a már kikelt vetést 150—200 kg. szuperfoszfáttal, hogy ilyenén módon 3—4 mm-i vel emelje holdankint termését, mert egész jövőnkre elhatározó befolyással lesz jővő évi termésünk nagysága.

Nemzeti kölcsön.

A legutóbb elmult évtizedek sági történetében surin találkoztunk azokkal. Különösen egy-két év óta gadt meg a pauszok, a jajsók árja kenyérkereset megszűnik, a kiasemelkedtek, sehogyse lehetett őket a kényezteteni.

Ki emlékszik még erre a mindunkan megújuló feljajdulásra? Mintha a háború kitérésével végtépp feladása mentek volna gazdasági nyomorúságaink mintha nem is mi letünk volna azok, a kik kora hajnalától napnyugtáig, verejtékes munka közben folyvást sáhajtotunk, eszedtünk gazdasági jólét után.

Ki törődik ma ezzel? A kinek a foglaj, elfelejté a főtájást.

A mi földi javunk van, mind a háborúnak áldozunk. Pénz nélkül nincs háború, pénz nélkül nincs győzelem. Nekünk győzni kell és győzni is fogunk. Hol az a pénz? Elő vele a takarékból, elő a ládálókból, elő abból a dughelyből, a hova rejtettük azokban az időkben, amikor még elrakogathattunk valamit belőle. Elő vele, mert kell a háborúra! mire való a rongyos pénz, ha faink, testvéreink, ha apánk, családfejtartók életéről van szó? Csak nem akarjuk ssákmányul tartogatni a gonosz ellenség számára?

S bőkezű lesz a fukar, jőssivő a ridegen számító kalmár. Milliókról van szó, számmilliókról, esetleg milliárdokról is? Semmi az. Olyan hamarosan összerakd a hatalmas összeget, hogy eláll az ellenség szemé szája.

Ez volna az a gazdaságilag elgyengült állam, melyet ha fegyverrel bírnak legyőzni, nyomora fog letérni. Ez volna az a állam, melynek hős fiait lehet megverni, melyet nem lehet ságlig annyira elnyomoritani, hogy az ságligba hajtva magát, békéért, kegyelemért esdekellen? — Így az ellenségeink, a kiknek kezd kinyitni a szemök.

Íde nézzetek muszkák, franciák és ti ussarák, gőgös angliuskok! Nem tömtük mag mi duzaszasságig a pénzszasskjainkat, minéti, az igaz, mert nekünk a pénz csak eszköz, — eszköz humanitátiuk, kulturális intézmények létesítéséhez, fenntartásához és fejlesztéséhez, de nálalok a pénz öfál, amelyért feláldoztok mindent, mindent, ami a másé, legyen az akar élet, akar szabadság.

De azért, amikor arról van szó, hogy győzelmmelki diadalra juttassuk az igazi kultúra ügyét, ime: van itt pénz, nemcsak elég, de annyi is, hogy győzhessünk!

Van az államnak, van a nemzetnek, van áldozatrakész fiainak, sohse állassunk magatokat azzal, hogy el fog maradni, aminek mulhatatlanul be kell következni: a leveretésokat.

A nemzeti kölcsönművelet fényes sikere csak újabb bizonyítéka minden téren való felkészültségünknek.

Sirolin "Roche"

ezerszeresen bevált
tüdőhurutok ellen

friss és idült

köhöges, hörghurutmal
tüdőgyulladások után.

Egészséges tüdő erős étvágy óvszer a
tüdővész ellen.

Tisztelt barátom!

Senki nem tudhatja, mikor érhetik testi szenvedé-
sük. On sem. Ha azt is hiszi, hogy erős és egészséges ki tudja
neme támadják már alattomban a szervezetét egy gonosz
betegség csírái. Ébredjen fel és tekintsen figyelmesen lé-
nyének bensejében, akkor láthatja, mennyit vétkezik nap-
ról-napra legnemesebb szervei, szóval saját maga ellen
vizsgálja meg egyszer alaposan egész létét! Azt fogja
tapasztalni, hogy az emberek sokkal jobban ápolják kül-
sejüket. Minden nap mosdanak és fürdenek, néha fölös-
leges sokat is, tehát a külső tisztaságról kellően gondos-
kodnak; de ha valaki azt kérdező, hogy mi is tesznek
az emberek belső szerveik tisztasága érdekében főképpen

a vér tisztítása

tekintetében, akkor nem lehet kielégítő feleletet adni
mert erről ugyeólván egyáltalán nem gondoskodnak. Hi-
metesen dolgok jutnak az emberi szervezetebe és mégsem
gondolnak arra, hogy megszabadítsák a szennytól a fölös-
legtől, hogy eltávolítsuk a testből mindazt, ami nem odavaló

hogyan kell tisztítani a vért!

Pedig egészséges vér az az élet alapja, hiszen a
vértől ered az emberben minden meleg, munkaképesség
és erő. A vér tisztasága tehát egyértelmű az egészség
megóvásával. Leginkább vétkezik az egészsége ellen az aki

a vér tisztítása

érdekében nem tesz semmit. A vér szennyezésével akár
külsők, akár bensők, idéznek elő minden betegségét in-
nen ered minden kór, tömérdek nyomorúság, vesebetegség,
keserűség és fájdalom.

Az idegesség

szabadunk legnagyobb nyomorúsága csakis a vér hiányos
tisztítására és táplálására vezethető vissza.

Nincsen olyan idegtápszár, mely evés utján a szerve-
zetbe bármiképp is hatna az idegekre. Bármilyen szépen és
nagyhangon hirdetik is az eféle szereket, és mind csak
puszta ámitás és félrevezetés egész közönséges csalás és
csak arra jó, hogy a minden szalmaszálla kapasskodó be-
tegnak az utolsó garaszt is elvegye tőle. Csak egyetlen

idegtápszár

létezik, és ez a vér, még pedig csakis az

egészesen tisztított, tiszta vér.

Ha látja el az idegrendszer legfinomabb elágazásait,
egyedül ez adja meg az idegnek a szükséges táplálékot,
az erőt és ellenálló képességet, amelyre oly nagy munká-
sága van az embernek a létért való kemény küzdelemben.
Egészesen a vér nélkül nem vívni semmire, ha még olyan
sok idegtápszert isznak is eléje.

Mivel tisztítsuk tehát a vért?

A természet maga mutatja az utat. A növényvilág gyógy-
fűvel köti feladta a

legkiválóbb vértisztítószer.

Minden lényegzet emlékeztet a természet erei törvényze-
rűségére, ahogy az örökké fennálló állat- és növény között
létező természeti törvényeket senkisé sem tudja és nem
fogja megdönteni.

A lehető legjobb vértisztító mert meg kell ismernie. Ez

Vértisztító teája

Vulnerál-védjeggyel

Ezt a teát előírás szeri t, az- az minden második,
harmadik napon egy csészevel kell állandóan innia, akkor
látni fogja, hogy ember, és pedig egészséges ember. Ez
a tea megadja testének az egészséget, életkedvet, tetterőt,
fiatalos rugékonyságot, erőt, ellenállóképességet, szellemi
élénkséget egészen agg koráig és mindég legjobb barátja
lesz és marad. Ez megvédi az egészséget tönkretévő,
minden felől támadó betegségek csírától, megóvja az
idegtáptól és csodásan javítja a közérzetet. A tea a
legjobb szer a nedvek megromlása, kiütések, sömör, nó-
lyag és vesebajok anyagcsere zavarok érelmeszesedés és
különösen

köszvény és csusz

ellen, azonkívül vértódlások, gyomor és bélbántalmak
ellen. A tea rendessé teszi a székelést és elősegíti az
emésztést. — Mellőzünk e helyen a közönségtől nyilvánítások
sorozatát ámbár naponként érkeznek a közönség minden
köréből az elismerő levelek és hálairatok ezen tea nagy-
szerű hatásáról.

Mindenki győződjék meg maga a tea meglepő hatá-
sáról és fejezze ki azzal háláját, hogy jó lélekkel ajánlja
eset a teát másoknak is.

Csomagja 2, 4, 6 Kor. Próbacsomag 1 K. 5 ilyen próbá-
csomag 4 korona.

Egy sikeres kurához 2 db. 6 K-ás csomag szükséges,
összesen 10 koronáért, bérmentve.

Grundmann P. gyógyszerész

Berlin, SW. 68. Friedrichstrasse 208.

Recepció órák 8—7-ig vasárnap is.

Haszadlati utasítás Grundmann vértisztító teájához.

Grundmann Vulnerál vértisztító teája mint házi szer leg-
melegebben ajánlható mindazoknak, akik kiütés, sömör,
kelevény, nedvek megromlása, aranyér, vese, hólyag, máj
és gyomorbetegségeiben, különösen érelmeszesedésben,
idegességben, anyagcsere zavarokban

köszvény és csuszban

vagy vértódlásban szenvednek, oly módon használandó,
hogy ezen teából egy evőkanálnyit egy csésze vízzel össze-
keverve inni kell naponta kétszer reggel és este